

Treba zákonom zakazovať klieťkový chov nosníc?

Poslanecká iniciatíva, ktorá chce zákonom zakázať od roku 2025 chov nosníc v obohatených klieťkách, nemá podľa Únia hydínárov Slovenska žiadne opodstatnenie.

Chov nosníc je legislatívne upravený právnymi predpismi EÚ, ako aj našimi vnútroštátnymi predpismi. V súčasnosti platná legislatíva EÚ chov nosníc v obohatených klieťkách nezakazuje. Ak bude v rámci EÚ ako celku takýto právny predpis prijatý, slovenskí chovatelia nosníc ho budú rovnako ako chovatelia v ostatných členských krajinách rešpektovať.

Ak však príde v NR SR k prijatiu predpisu so zákazom chovu nosníc v klieťkovom chove, bude sa jednať o tzv. goldplating. Tento právny predpis bude nad rámec predpisov platných v EÚ a zavedie prísnejšie opatrenia, ako sú minimálne požiadavky stanovené v právnych predpisoch EÚ a uplatňované v ostatných členských krajinách EÚ. Legislatíva prijatá nad rámec predpisov EÚ, bude znamenať zvýšené náklady pre chovateľov hydiny v SR oproti iným členským krajinám, a prinesie výrazne vyššie ceny vajíčok pre spotrebiteľov na trhu v SR, zníženie konkurencieschopnosti slovenských producentov vajíčok, znemožnenie ich presadenia sa na spoločnom trhu a v konečnom dôsledku vážne ohrozenie až likvidáciu produkcie vajíčok v SR, ktoré budú na trhu nepredajné z dôvodu vyšších výrobných nákladov a našich odbytových cien a to až do zavedenia zákazu klieťkových chovov v celej EÚ.

Aj keď zatiaľ nie je schválený žiadny európsky právny predpis, ktorý by zakazoval chov nosníc v klieťkových systémoch, na Slovensku zaznamenávame už niekoľko rokov veľký tlak zahraničných obchodných reťazcov a ochranárskych združení na zvyšovanie ponuky vajíčok z podstielkových chovov a ukončenie predaja vajíčok z klieťkových chovov od roku 2025. Únia hydínárov Slovenska dlhodobo upozorňuje, že tento tlak nemá žiadne opodstatnenie z pohľadu podmienok v chove nosníc ani z pohľadu kvality vajíčok a chovateľom prináša značné investičné náklady a spotrebiteľom drahšie vajíčcia.

V rámci štruktúry chovov nosníc na Slovensku sa chová 75 % nosníc v klieťkových chovoch, 22,5 %

nosníc v podstielkových chovoch a 2,5 % v biochovoch a voľných výbehoch.

Aj v SR sa podobne ako v okolitých krajinách postupne realizuje rekonštrukcia klieťkových chovov na podstielkové a voliérové chovy. Na prerobenie všetkých klieťkových chovov bude nevyhnutné vynaložiť investície vo výške viac ako 75 miliónov EUR, ktoré však chovatelia nosníc nemajú k dispozícii. Napriek tomu, že ÚHS upozorňuje na tento problém už 4 roky, doteraz neboli na prerobenie klieťkových chovov vyplatené zo strany ministerstva žiadne finančné prostriedky.

V nedávnej minulosti sme sa stretli so zákazom chovu nosníc v neobohatených klieťkach. Tento zákaz vyplýval zo Smernice EÚ, ktorá stanovila prechodné obdobie v dĺžke viac ako 12 rokov, aby mohli chovatelia upraviť svoje chovné systémy. Slovenskí chovatelia hydiny tento záväzok na rozdiel od mnohých iných krajín splnili na 100 %, ale iba vďaka dostatočne dlhému prechodnému obdobiu a vyčleneniu finančných prostriedkov z EÚ na tieto prerábky. Preto aj v prípade zákazu chovu nosníc v klieťkových chovov bude nevyhnutné dostatočne dlhé prechodné obdobie na rekonštrukciu chovných priestorov a poskytnutie finančnej podpory na jej realizáciu.

Iniciátori a podporovatelia zákazu chovu nosníc v obohatených klieťkach tvrdia, že sledujú záujmy sliepok, no akosi zabúdajú na ľudí. Tých totiž prinútiť pracovať v horších pracovných podmienkach, pretože v podstielkových chovoch sa v ovzduší nachádza vysoký podiel amoniaku a ďalších plynov z trusu hydiny na halách je vysoká prašnosť. To sa negatívne prejavuje na zdravotnom stave zamestnancov, ktorí trpia respiračnými ochoreniami, kožnými ochoreniami a zápalmi očných spojiviek. Nemyslia ani na spotrebiteľov, ktorí budú nakupovať v obchodoch drahšie vajcia. Ponuka slovenských vajec výrazne poklesne a trh zaplavia dovážané vajcia otázného pôvodu, kvality a trvanlivosti.